Syddjurs Kommunes arealanalyse

Byrådets temamøde den 28. oktober 2026

Dagens program

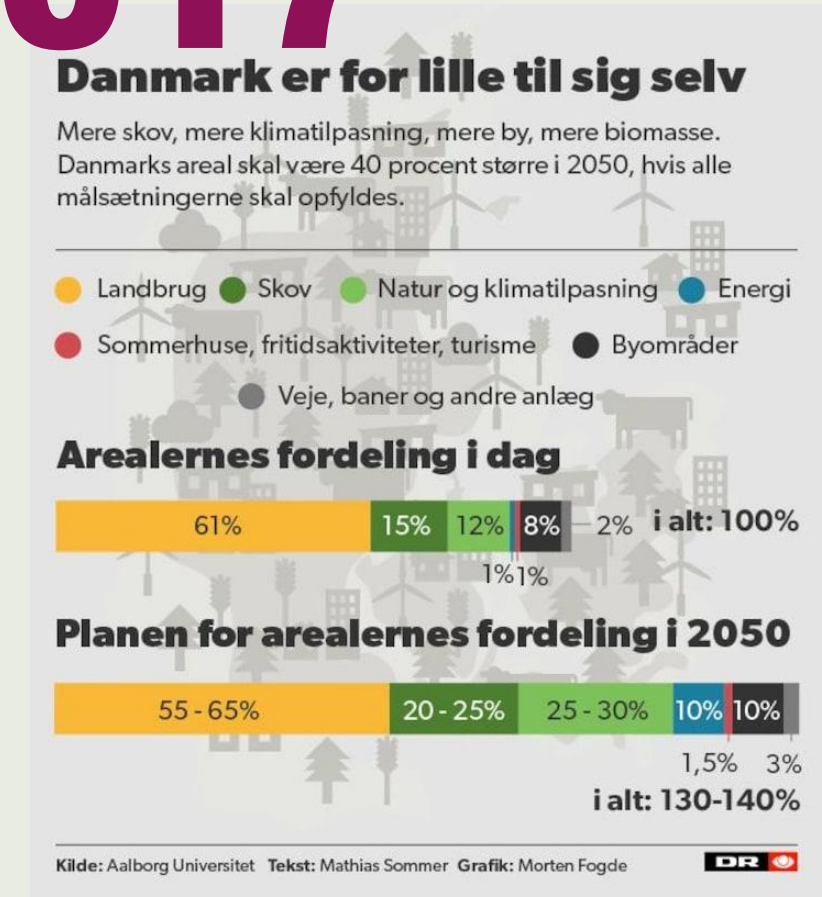
- Introduktion
- Præsentation af den aktuelle arealanvendelse
- Præsentation af syv arealinteresser
- Principper og strukturkort
- Workshop
- Fælles opsamling
- Den videre proces

Introduktion

Direktør for Udvikling og Kultur Luise Pape Rydahl

Hvorfor taler vi om arealer?

2017

… og samtalen er kun blevet mere relevant:

- 250.000 ha ny skov
- Omlægning af 140.000 ha lavbundsjorde inkl. randarealer
- Mere natur og biodiversitet
- Sprøjteforbud på sårbare grundvandsdannende områder

Kilde: DR den 3. maj 2017

Syddjurs KOMMUNE

Eksempler på arealdisponeringer i Syddjurs Kommune

Omlægningsplan for de grønne treparter

Udtagning af cirka 5.000 ha lavbundsjord inklusive randarealer

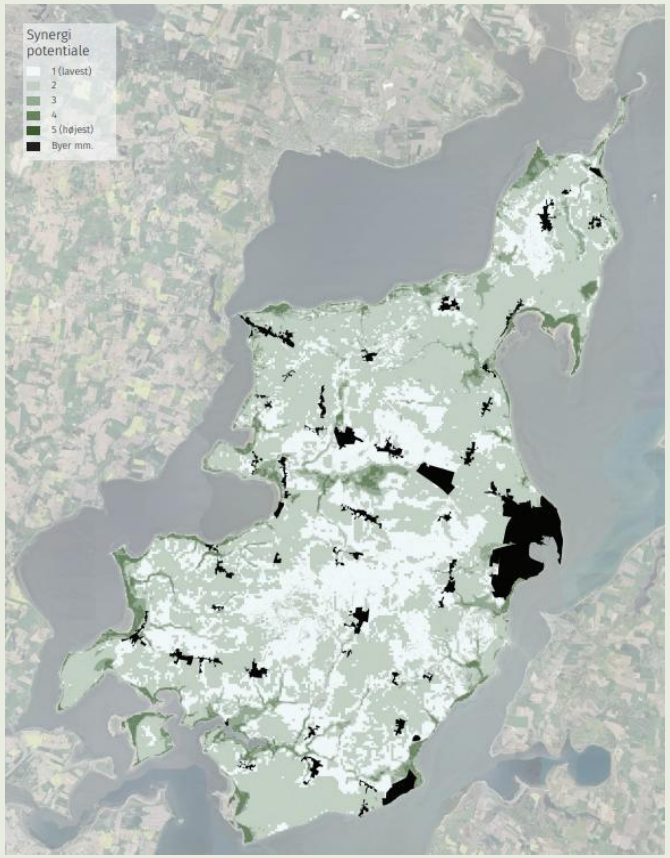

NTM resultatmål

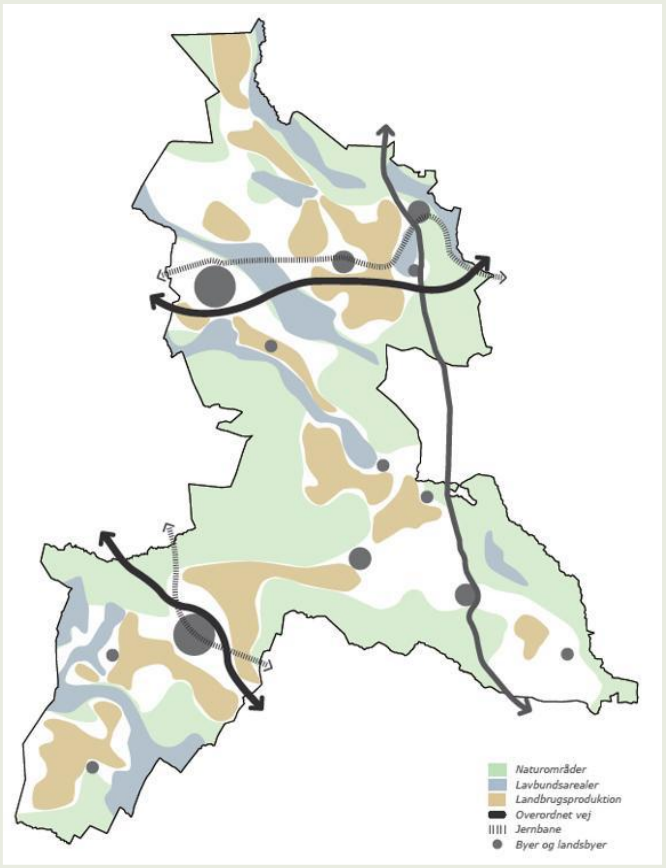
30.000 hektar natur i 2035

Syddjurs KOMMUNE

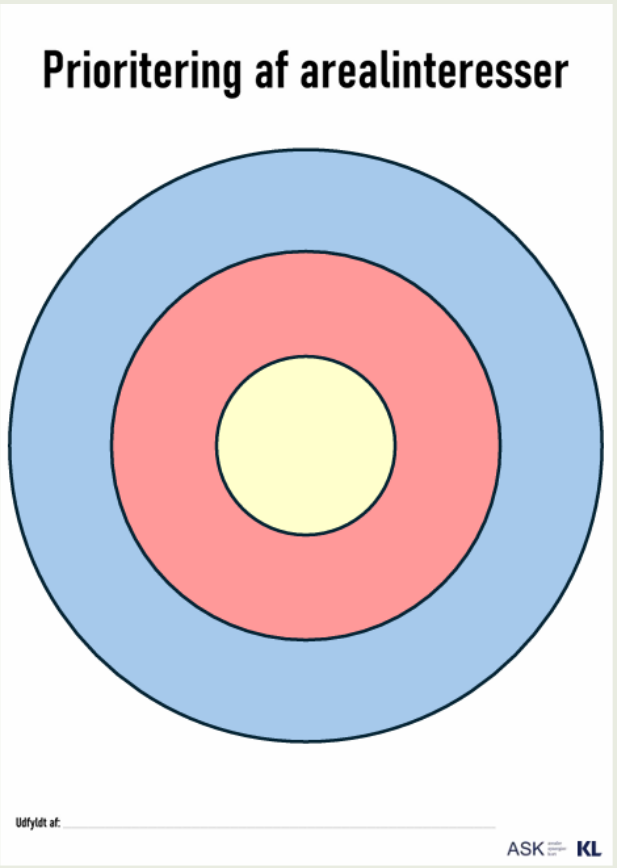
Løsningen – tværgående overblik og prioriteringer

Kilde: https://plan22.dk/da/pilotprojekt/strategisk-jordfordeling-hele-mors-gennem-samskabelse

Kilde: https://ikast-brande.dk/borger/teknik-og-miljoe/planlaegning-og-udvikling/strategi-for-arealanvendelse

Kilde: https://www.kl.dk/media/cr5pm2bf/arealprioritering-spillekort-til-dialog.pdf

Syddjurs KOMMUNE

Syddjurs Kommunes arealanalyse

Syddjurs Kommunes arealanalyse

Formålet med i dag

01

Få overblik over kommunens aktuelle arealanvendelse samt få input til udviklingsmuligheder og begrænsninger.

02

Drøfte og give input til de væsentligste arealinteresser og virkemidler som afsæt for det videre arbejde.

Syddjurs KOMMUNE

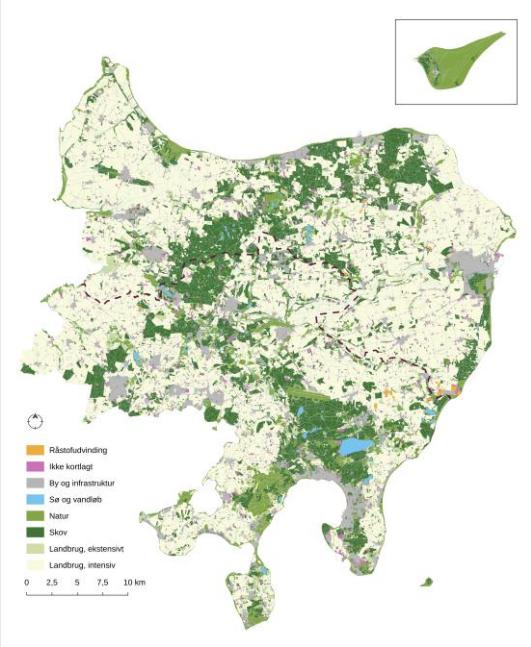
Præsentation af den aktuelle arealanvendelse

Afdelingsleder Sofie Kjærsgaard Frandsen

Arealanvendelser, arealinteresser og virkemidler

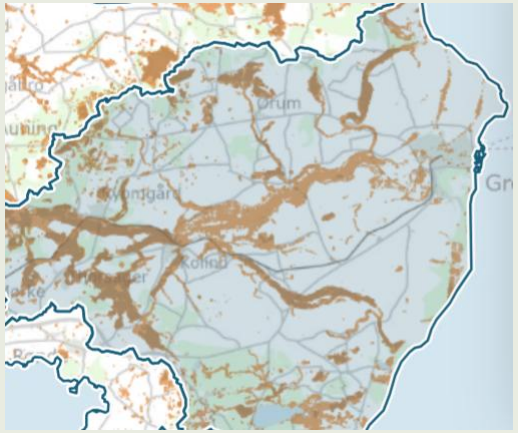
Arealanvendelse

Den konkrete udnyttelse af et område til bestemte formål – kan ses og erkendes i det oplevede landskab.

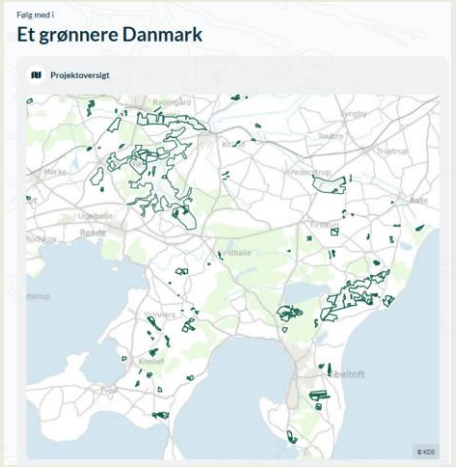
Arealinteresser

De konkrete samfundshensyn eller -funktioner, der påvirkes enten positivt eller negativt af arealanvendelse i et bestemt område. Kan ikke altid ses med det blotte øje.

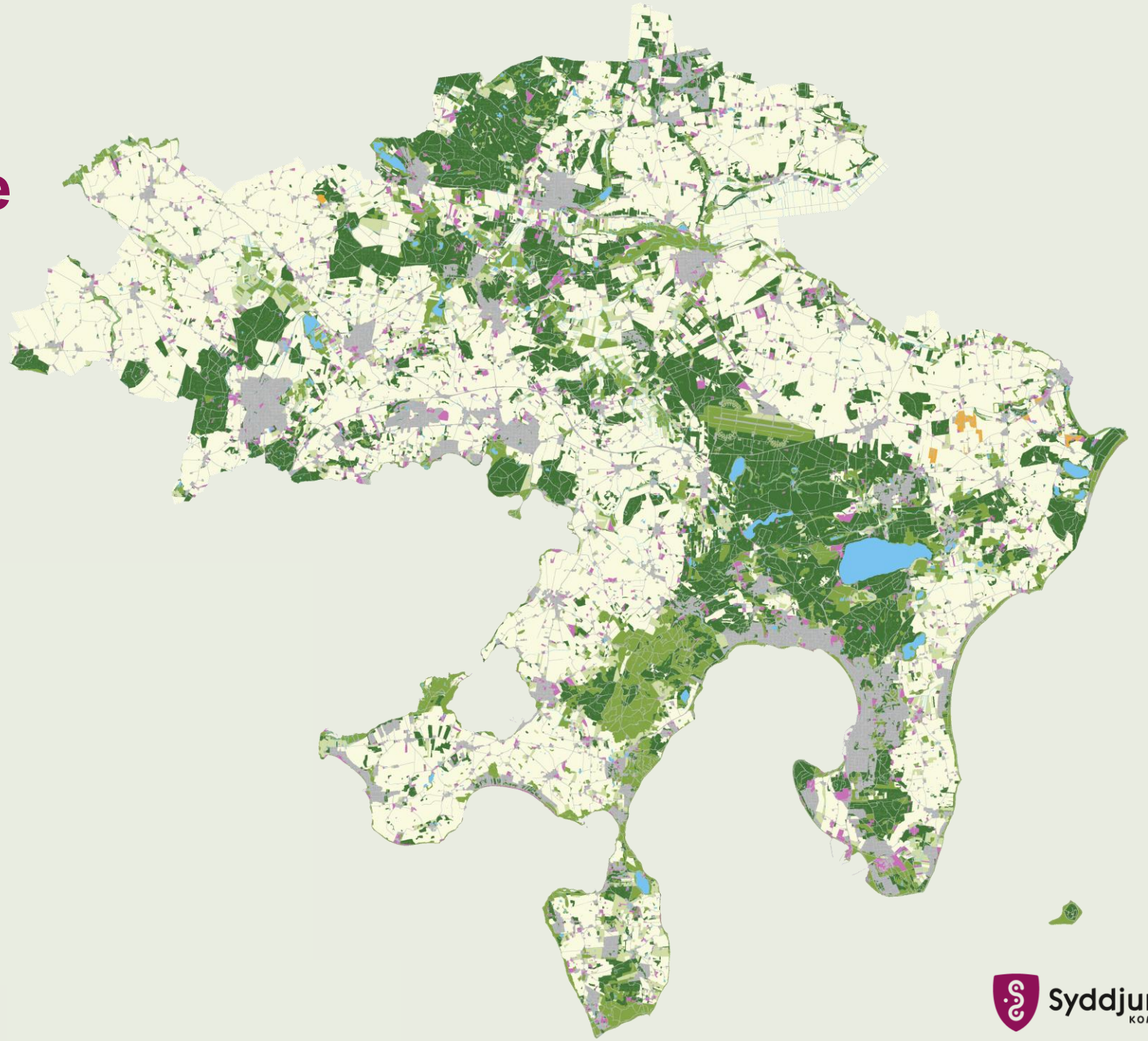
Virkemidler

De måder, hvorpå man kan ændre arealanvendelsen for at opnå en bedre sammenhæng med de underliggende arealinteresser.

Syddjurs KOMMUNE

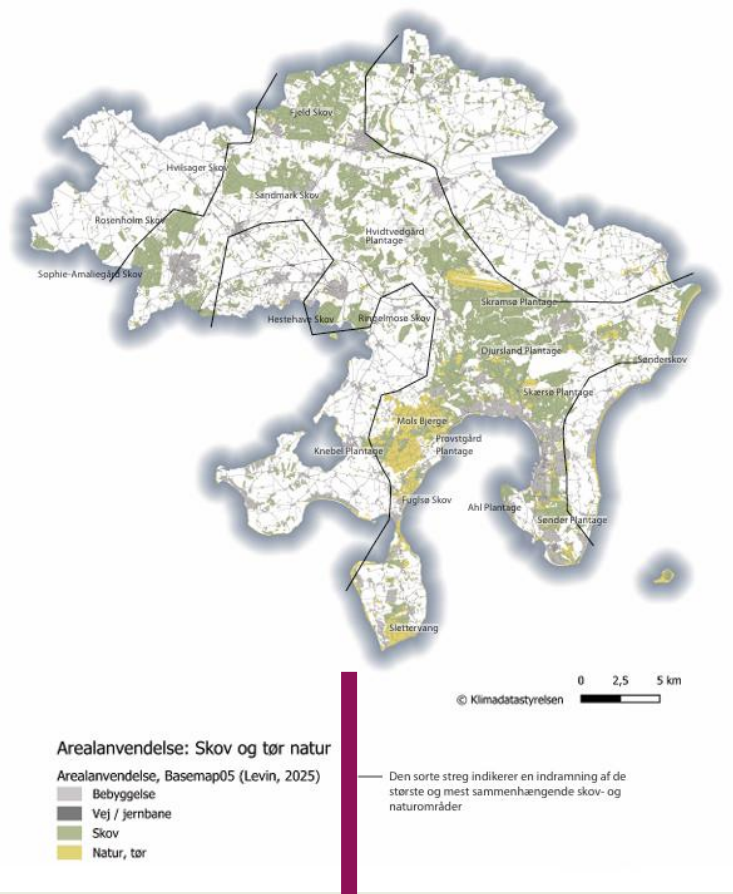
Den aktuelle arealanvendelse

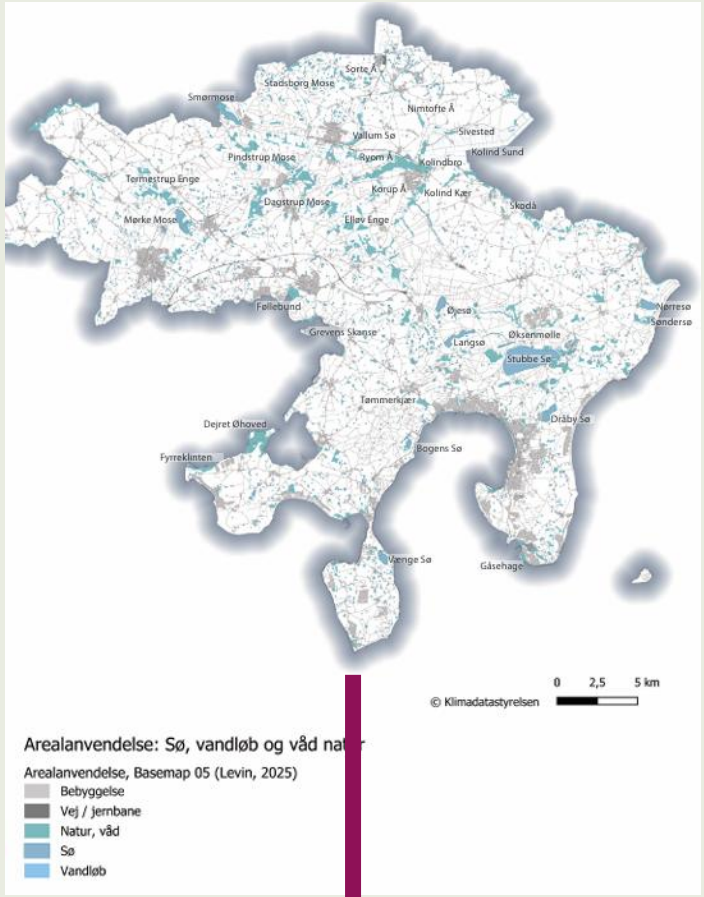

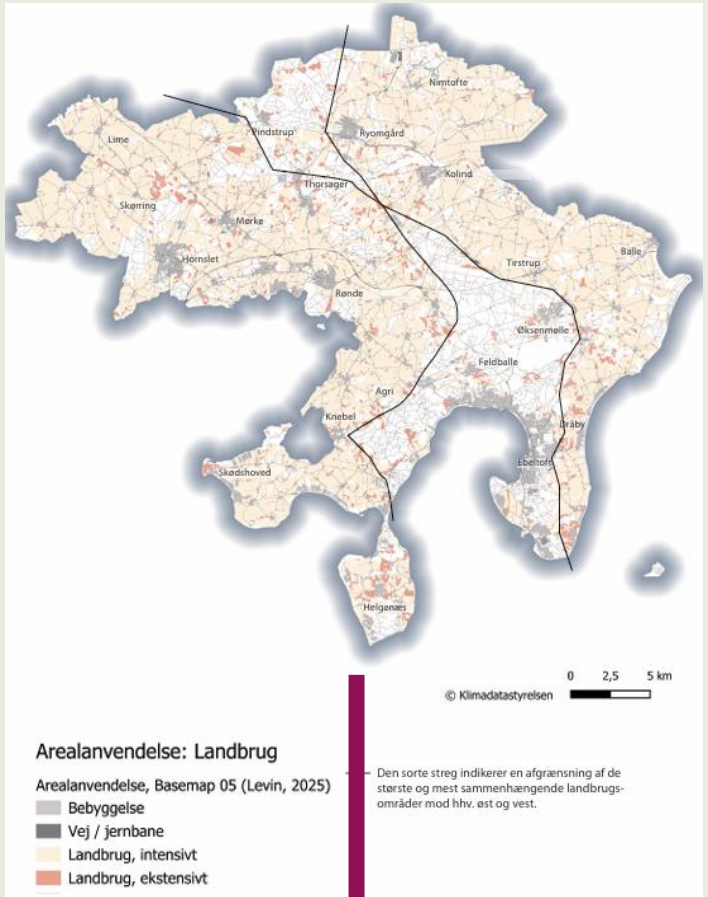
Kilde: BASEMAP05. Levin 2025.

Syddjurs KOMMUNE

Syddjurs Kommune er præget af tre arealanvendelser

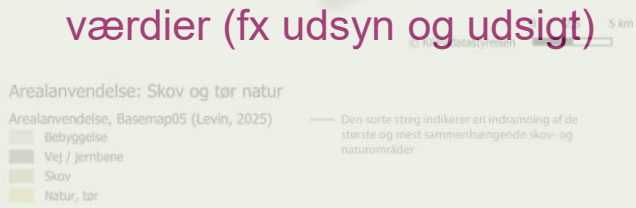

Syddjurs KOMMUNE

+ Grundvandsbeskyttende
+ Optager CO2
+ Høj biodiversitet
+ Stor rekreativ værdi
÷ Afhængig af drift og pleje (for kvalitet af gevinst)
÷ Rekreativ værdi er afhængig af ejerforhold og regler (for kvalitet af gevinst)
÷ Kan påvirke eksisterende værdier (fx udsyn og udsigt)

+ Høj biodiversitet
+ Stor rekreativ værdi
+ Forebygger oversvømmelser
÷ Klimaforandringer påvirker balancen i vores økosystemer (påvirker kvalitet af gevinsten)
÷ Kan medføre begrænsninger for rekreativ udfoldelse
÷ Beskyttelsen giver restriktioner

+ Produktion af fødevarer
+ Kan bidrage til rekreative (landskabelig) værdier
+ Intensivt: Varieret natur og levesteder for planter og dyr
÷ Lugtgener for naboer
÷ Ekstensivt: Græssende dyr vs. rekreative aktiviteter
÷ Ekstensivt: Mindre økonomiskudbytte
÷ Intensivt: Øget påvirkning af vand- og havmiljø

Præsentation af syv arealinteresser

Afdelingsleder Sofie Kjærsgaard Frandsen

Det oplevede landskab

Syddjurs KOMMUNE

Det oplevede landskab

1

Hvorfor er det vigtigt?

Geologien (det naturgivne) og kulturen (det menneskeskabte). Påvirker både det tekniske og miljømæssige samt den lokale identitet.

2

Hvor er der særlige interesser?

De bevaringsværdige landskaber.

3

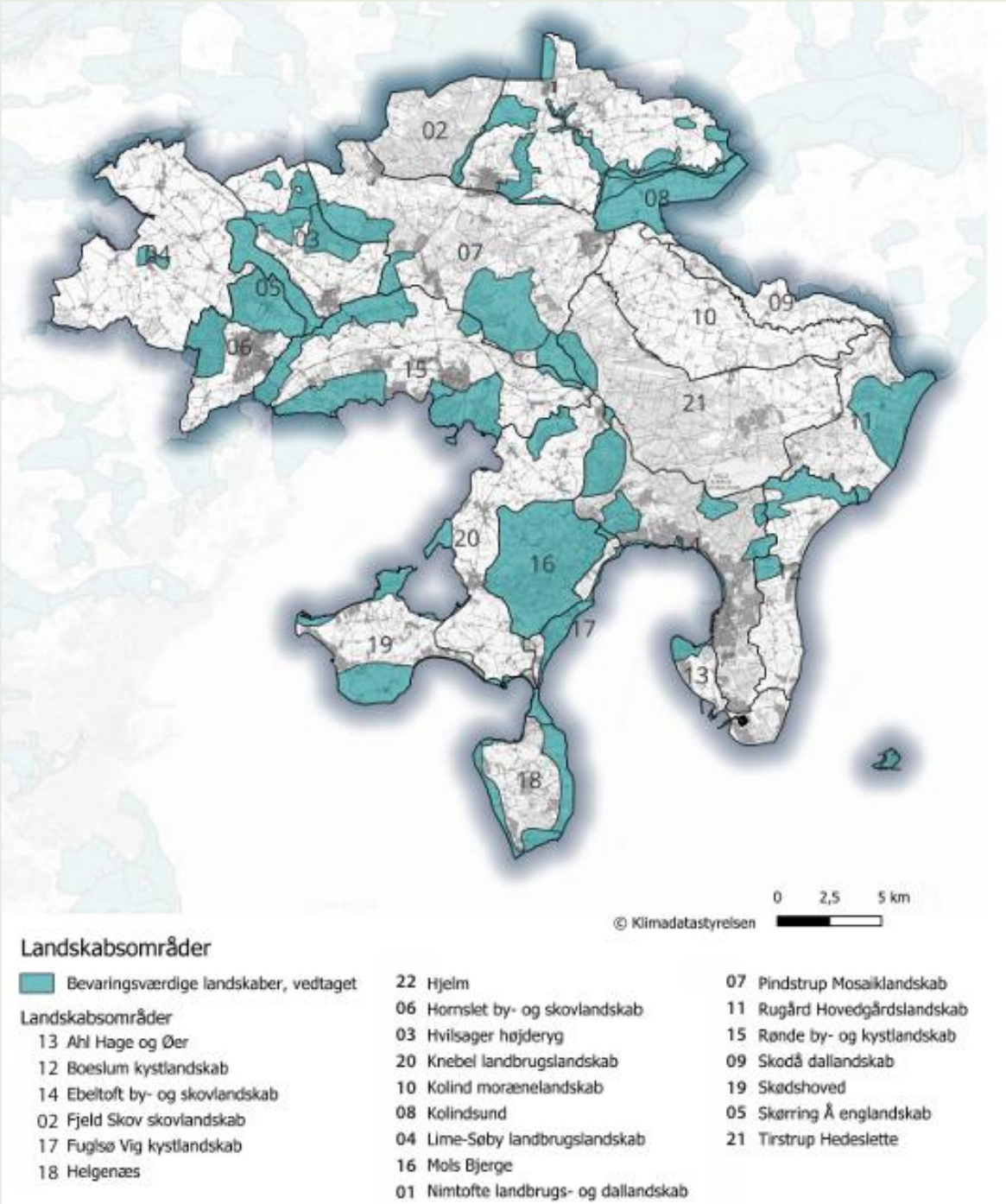
Hvad betyder det for arealanvendelsen?

Anvendelse ud fra geologiske forudsætninger vs. den kulturelle anvendelse. Balance mellem det karaktergivende landskab og behovet for forandring.

4

Hvordan ser det ud i kommunen?

Unikt istidslandskab. Identitetsskabende: Landbrug, skove eller lange kyststrækninger.

Grundvand

Grundvand

1

Hvorfor er det vigtigt?
Arealanvendelsen påvirker grundvandet.

2

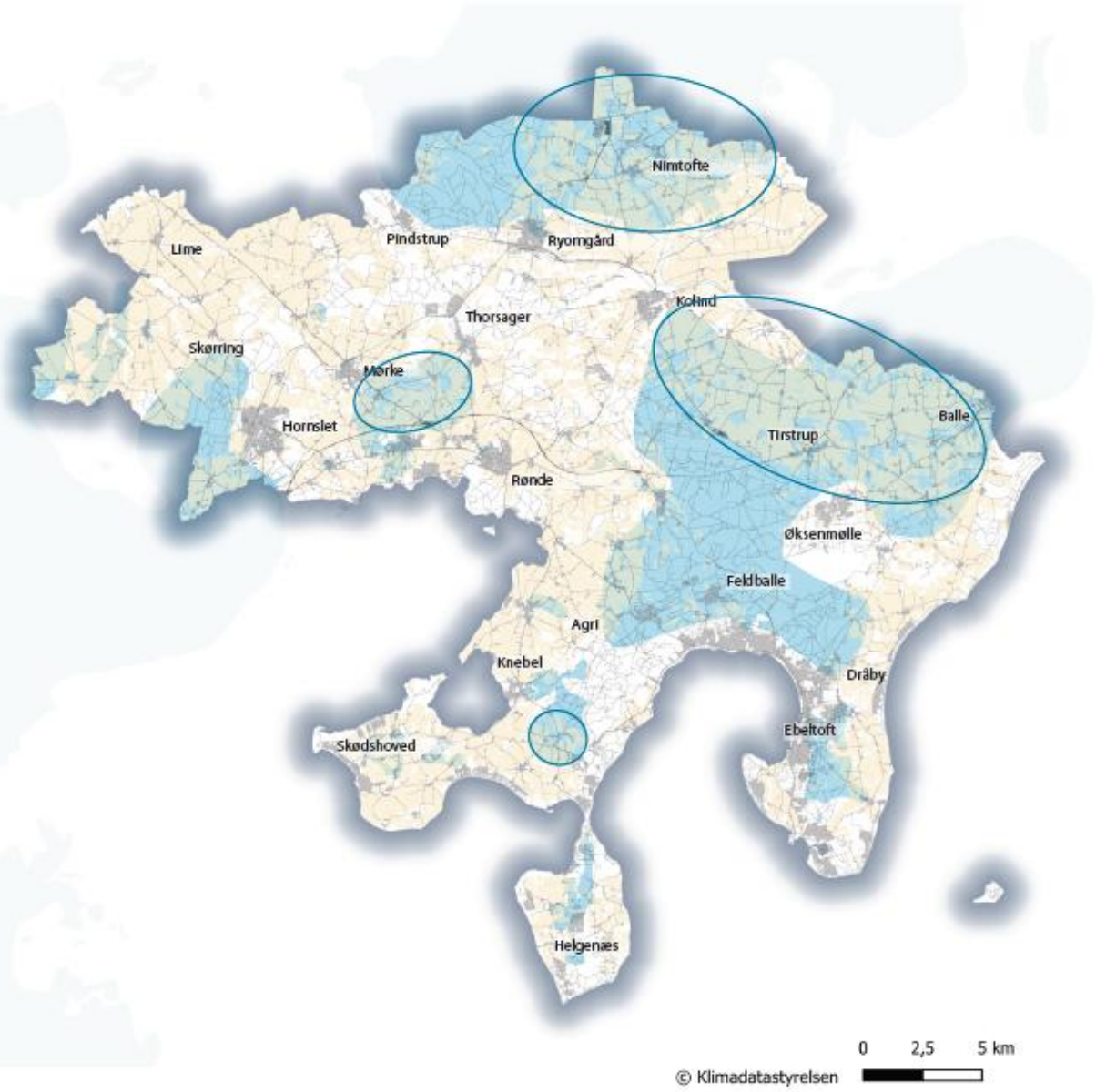
Hvor er der særlige interesser?
Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) osv.

3

Hvad betyder det for arealanvendelsen?
Nogle anvendelser passer bedre end andre.

4

Hvordan ser det ud i kommunen?
Sammenfald mellem intensivt landbrug og interesser. Andre steder gode synergier.

Natur og biodiversitet

Natur og biodiversitet

1

Hvorfor er det vigtigt?

Naturen som levested og grundlag for økosystemer. Biodiversiteten under pres.

2

Hvor er der særlige interesser?

Beskyttet natur, levesteder for særligt beskyttede arter, områder med høj naturværdi osv.

3

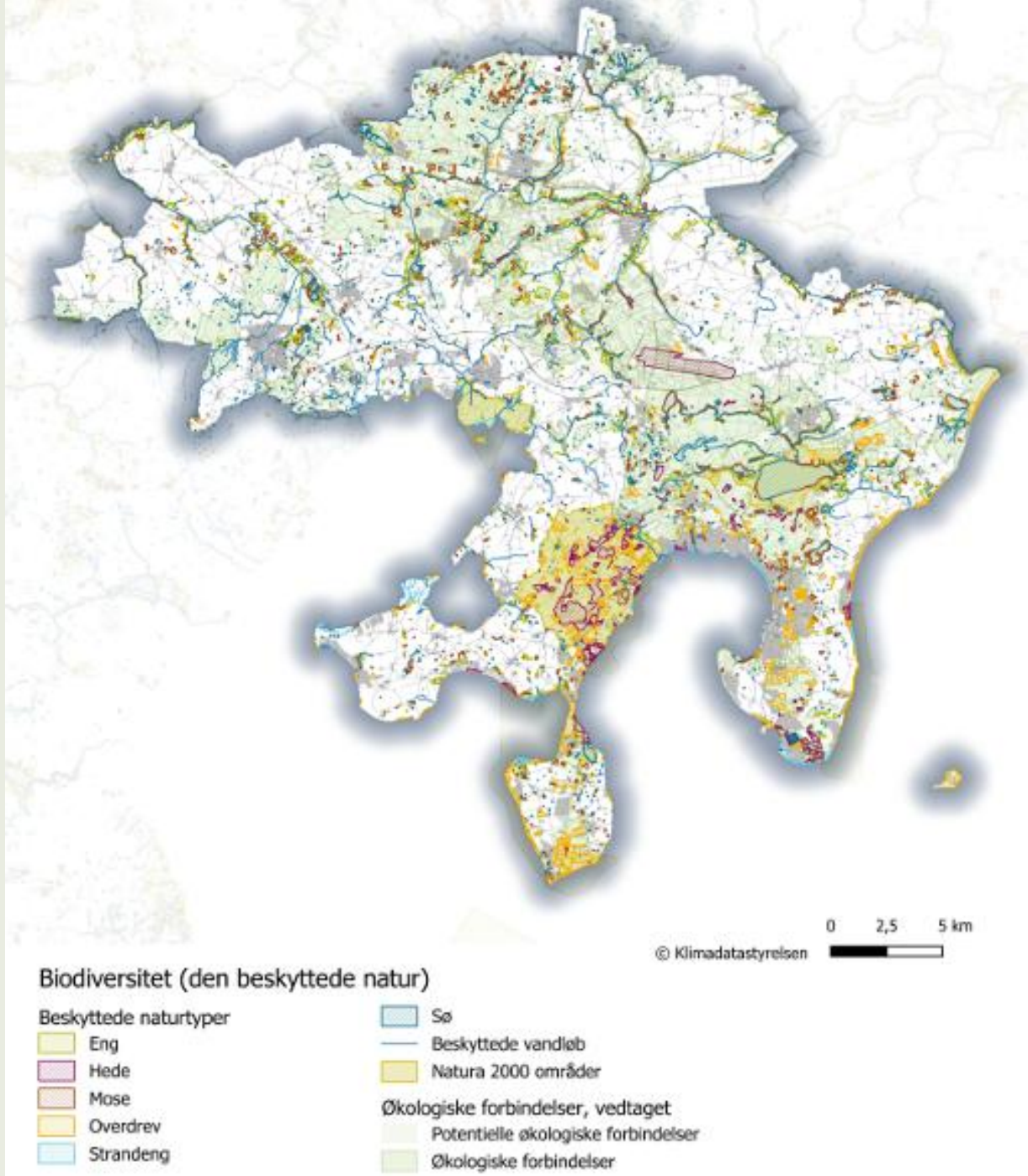
Hvad betyder det for arealanvendelsen?

Nogle anvendelser passer bedre end andre. Intensivt landbrug kan fx presse, mens græsning kan understøtte.

4

Hvordan ser det ud i kommunen?

Flere områder med beskyttede naturtyper. Nogle steder vanskeligt at genskabe visse naturtyper.

Fødevareproduktion

Fødevareproduktion

1

Hvorfor er det vigtigt?
Fødevarer, arbejdspladser og lokal økonomi.

2

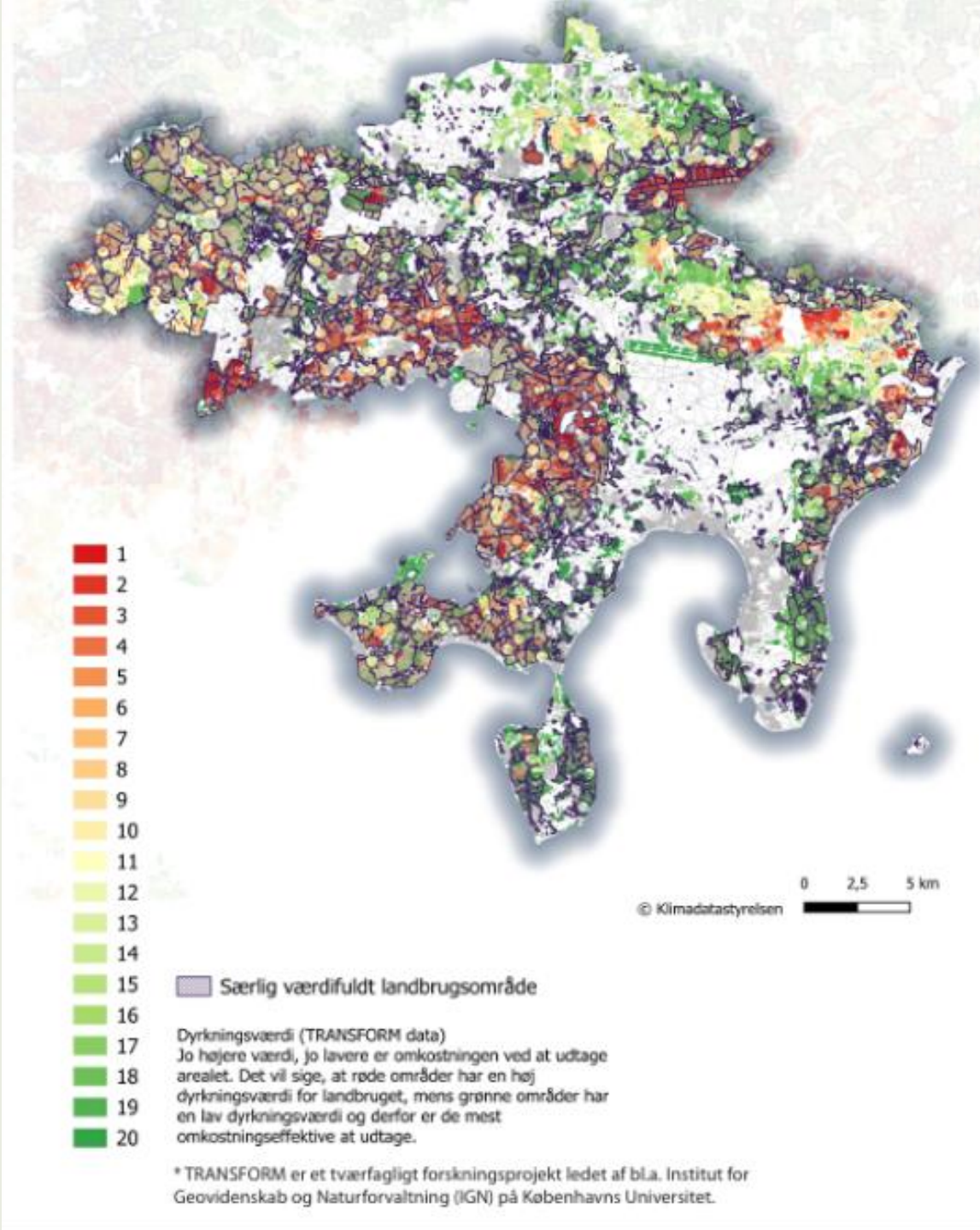
Hvor er der særlige interesser?
Afhænger af definitionen – hvad er særlig værdifuld landbrugsjord?

3

Hvad betyder det for arealanvendelsen?
Konflikter med fx grundvand og biodiversitet – men stort potentiale for fx lokale samarbejdsmodeller.

4

Hvordan ser det ud i kommunen?
Værdifuld landbrugsjord koncentreret omkring Kalø Vig, Kolindsund og øst for Kolind.

Klimatilpasning

Klimatilpasning

1

Hvorfor er det vigtigt?

Arealer og samfund skal være robuste overfor klimaforandringer.

2

Hvor er der særlige interesser?

Særlige interesser kan for eksempel anskues ud fra områder, der oversvømmes som følge af ekstremregn.

3

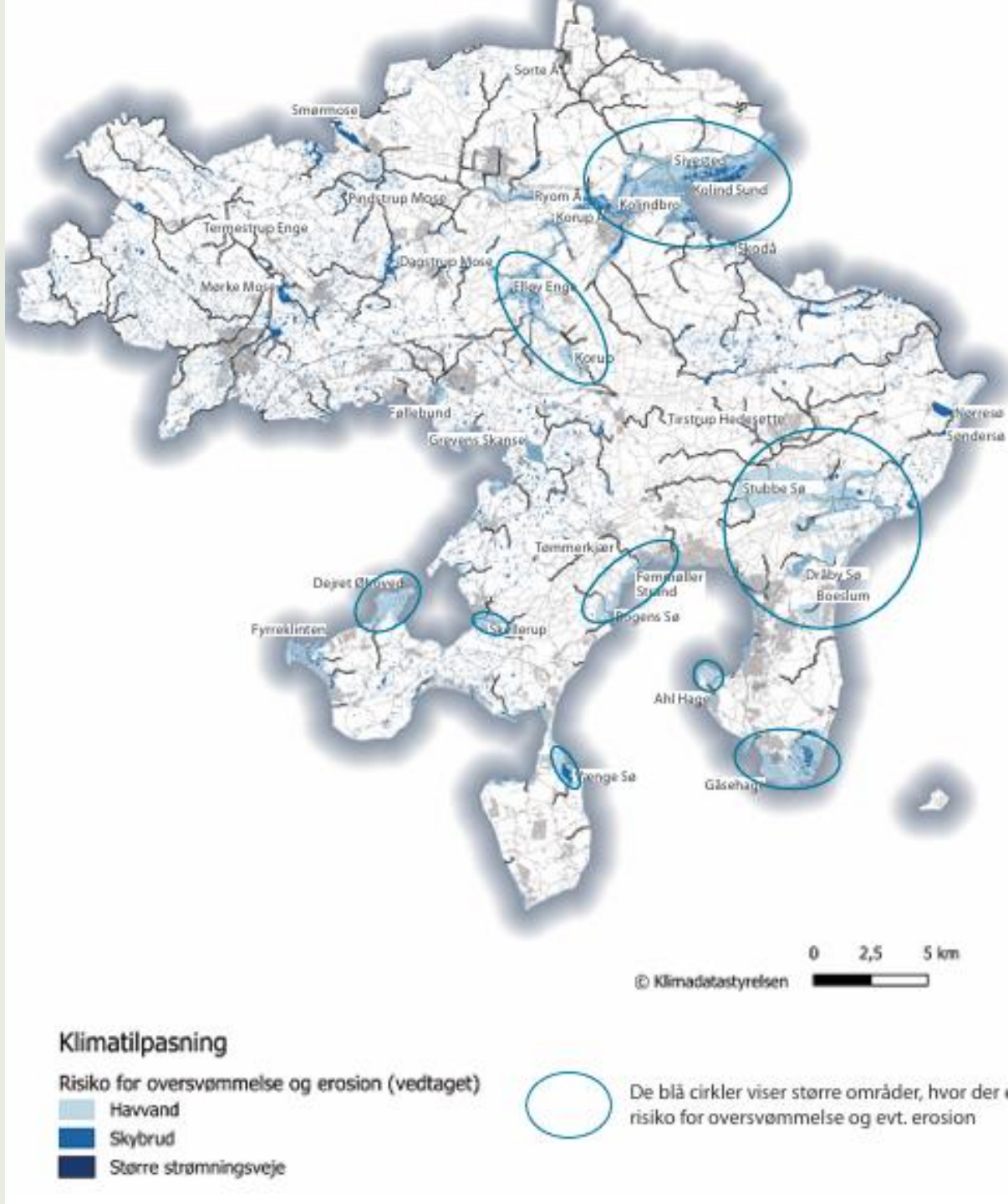
Hvad betyder det for arealanvendelsen?

Klimatilpasning bliver definerende for, hvad arealet kan bære. Fx bliver byudvikling = regnvandshåndtering.

4

Hvordan ser det ud i kommunen?

Opleves som oversvømmelse af søer, enge, lavtliggende marker, sommerhusområder mm.

Kvælstof og CO2-reduktion

Kvælstof og CO2-reduktion

1

Hvorfor er det vigtigt?

Afgørende for arbejdet med nationale og europæiske rav til miljø- og klimaforhold.

2

Hvor er der særlige interesser?

Områder med lav kvælstofretention, lavbundsjorde og skovområder, der optager CO2.

3

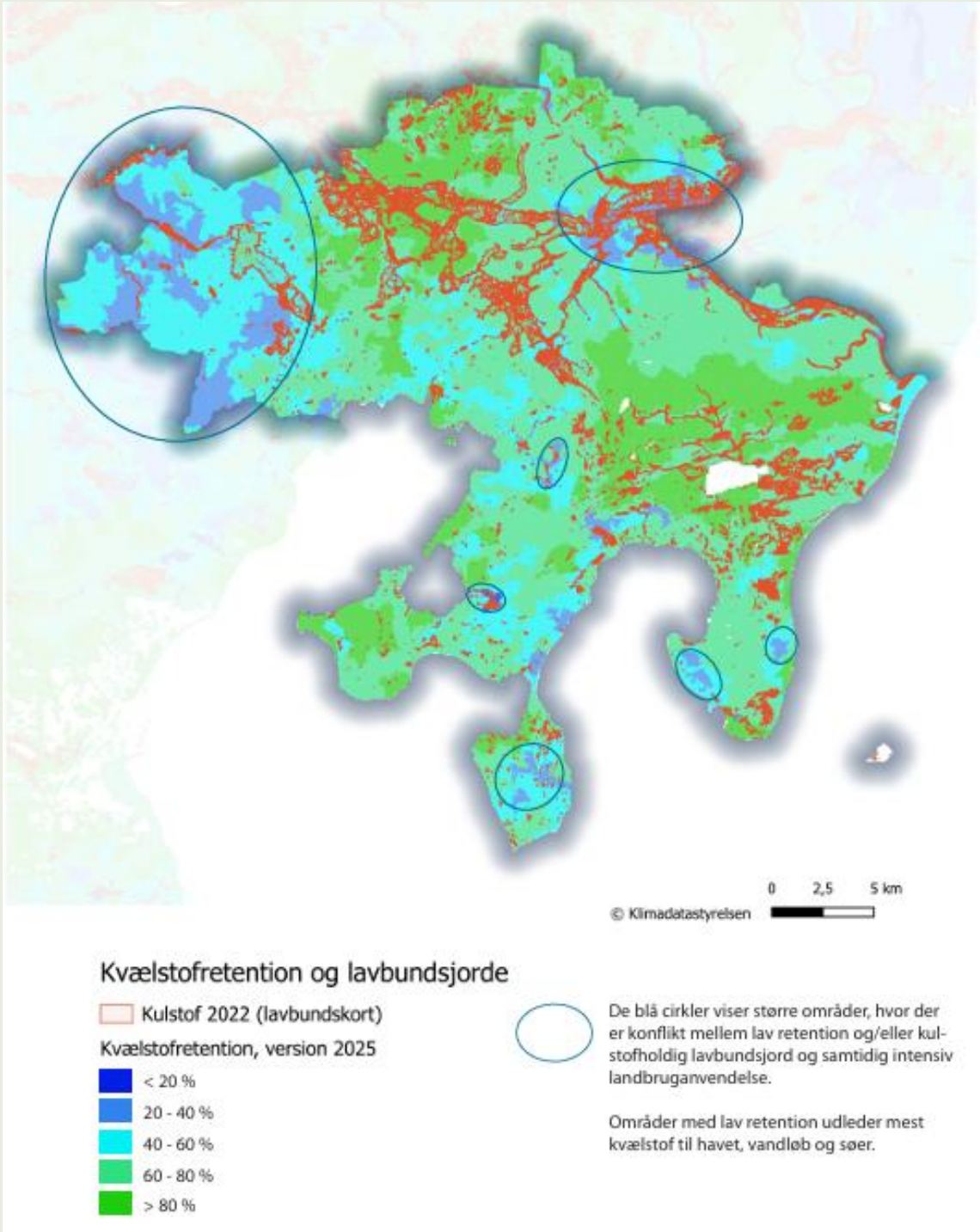
Hvad betyder det for arealanvendelsen?

Konflikter med intensivt landbrug. Understøttes af våd natur og skov.

4

Hvordan ser det ud i kommunen?

Områder med lav retention. Skovområder ældes. Mange lavbundsjorde.

Rekreation og turisme

Syddjurs KOMMUNE

Rekreation og turisme

1

Hvorfor er det vigtigt?

Samfundsmæssig velfærd, bosætningsattraktivitet og lokal økonomi.

2

Hvor er der særlige interesser?

Områder med særlige landskabelige, naturmæssige eller oplevelsesmæssig kvalitet.

3

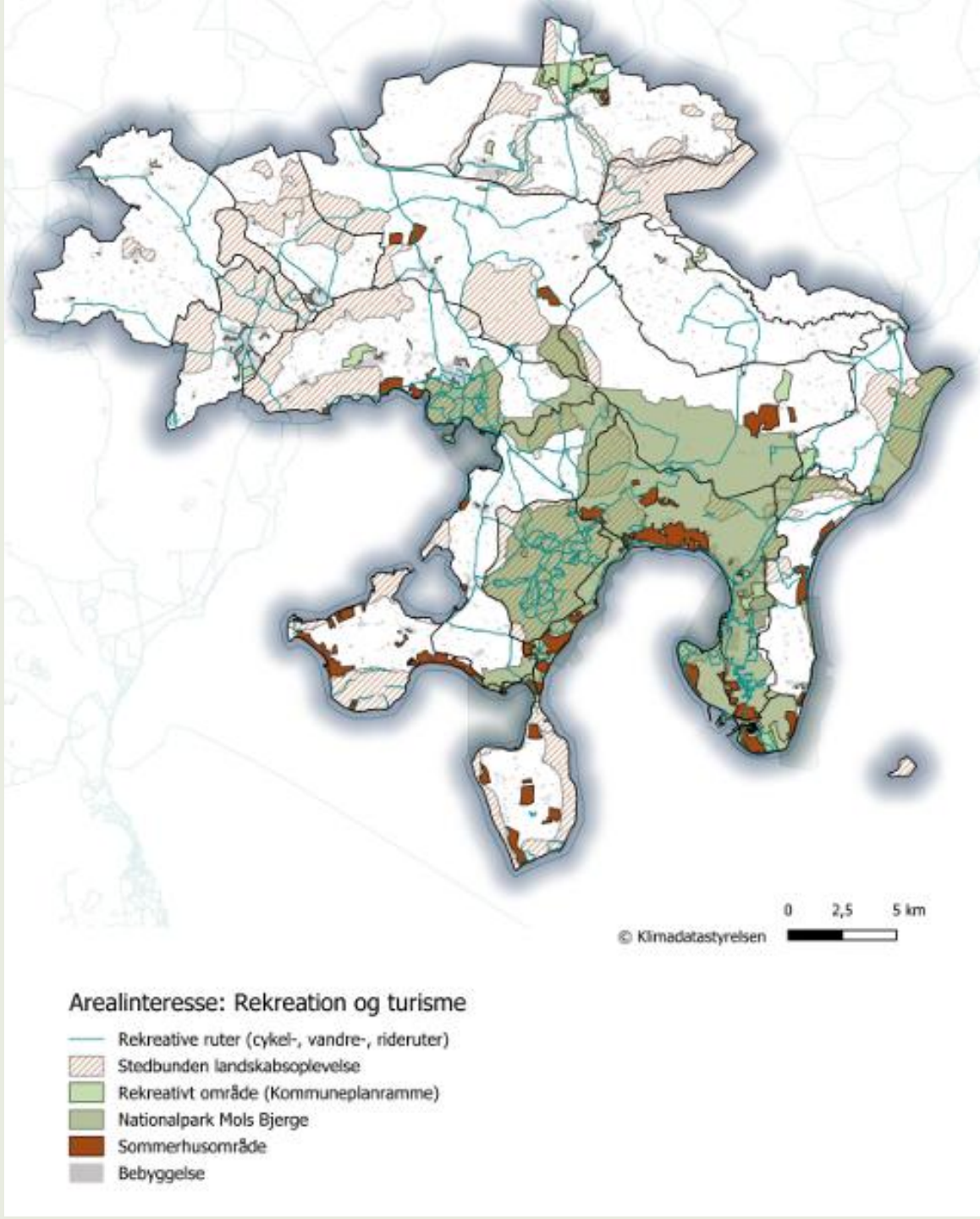
Hvad betyder det for arealanvendelsen?

Konflikter når tilgængelighed begrænses – slid eller forstyrrelser på omgivelserne.

4

Hvordan ser det ud i kommunen?

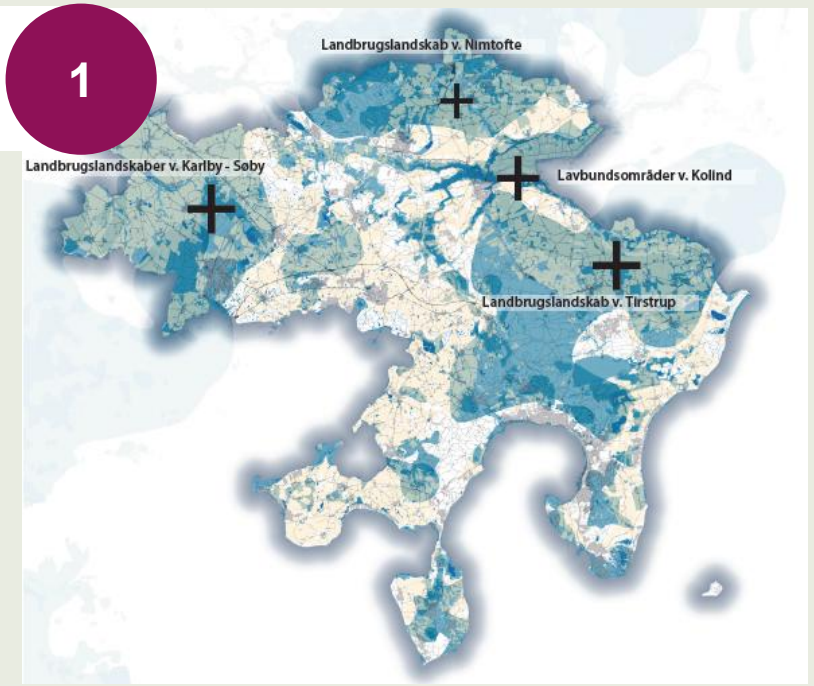
Store rekreative værdier. Kyster, landskaber og kulturmiljøer som omdrejningspunkt.

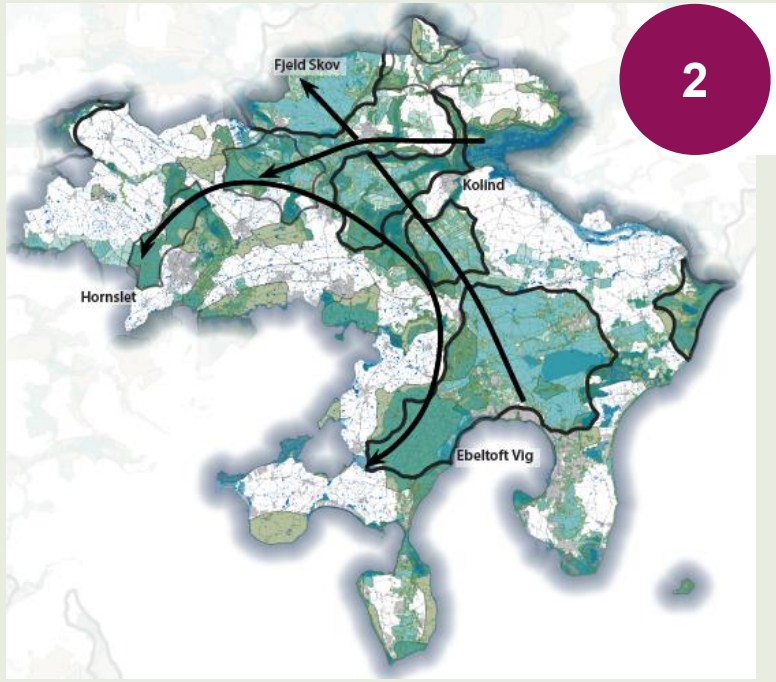
Principper og strukturkort

Afdelingsleder Sofie Kjærsgaard Frandsen

1 Sæt ind dér, hvor konflikterne er størst

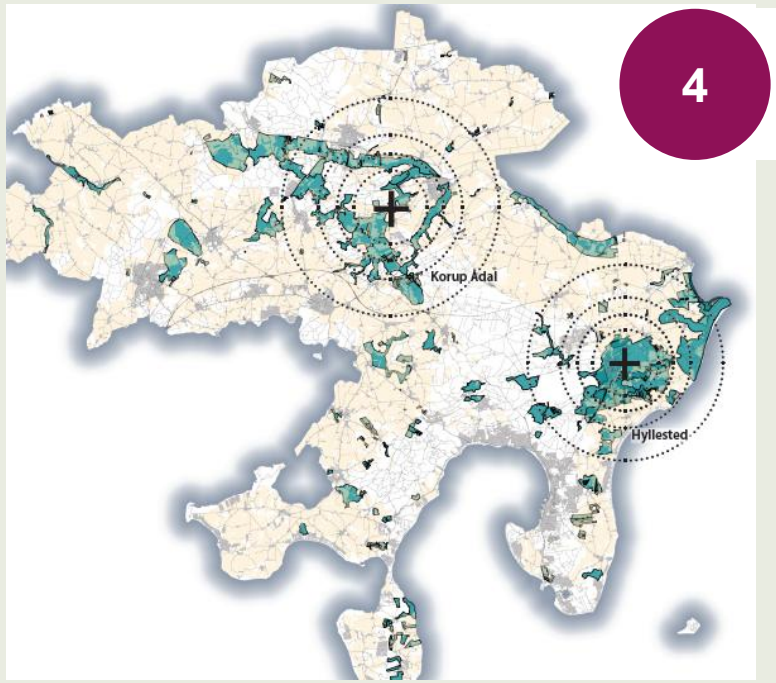
2 Lad landskabets bærende strukturer sætte retningen

3 Prioritér indsatser med størst realiseringskraft

4 Sikre et robust fremtidigt produktionslandskab

Syddjurs KOMMUNE

Spørgsmål?

Workshop

Workshop i to dele

- Inddeling i grupper
- På vej ud i grupperne: Øvelse nr. 1
- Øvelse nr. 2 i grupper ved bordene

Øvelse 1

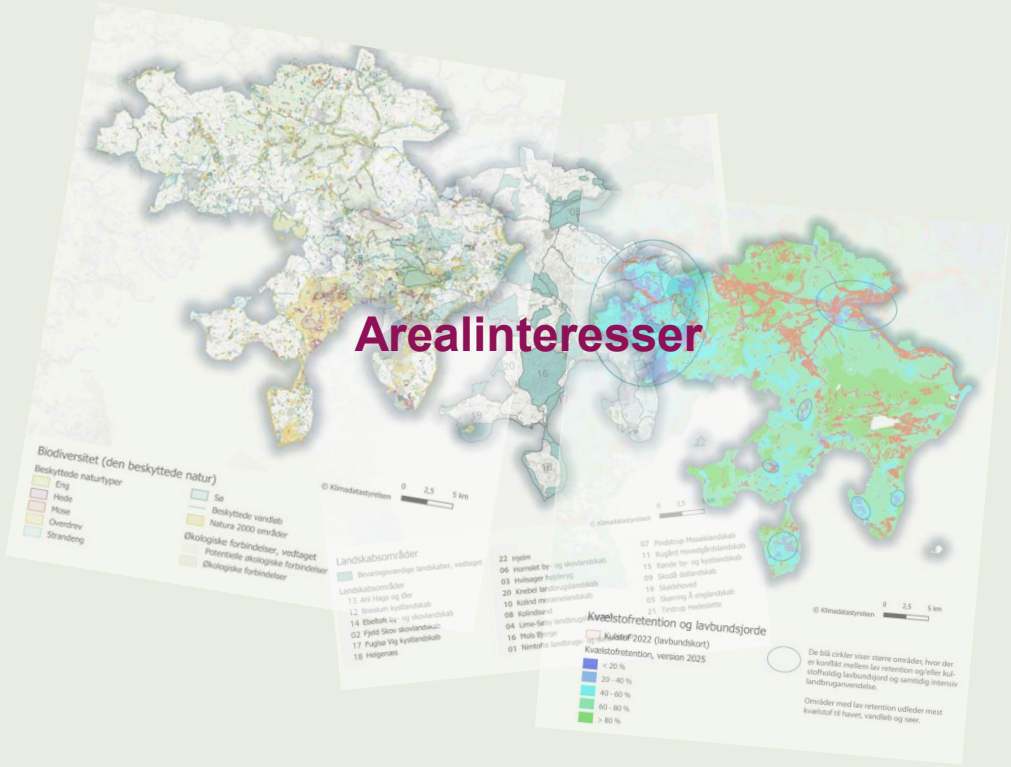
1 2 3

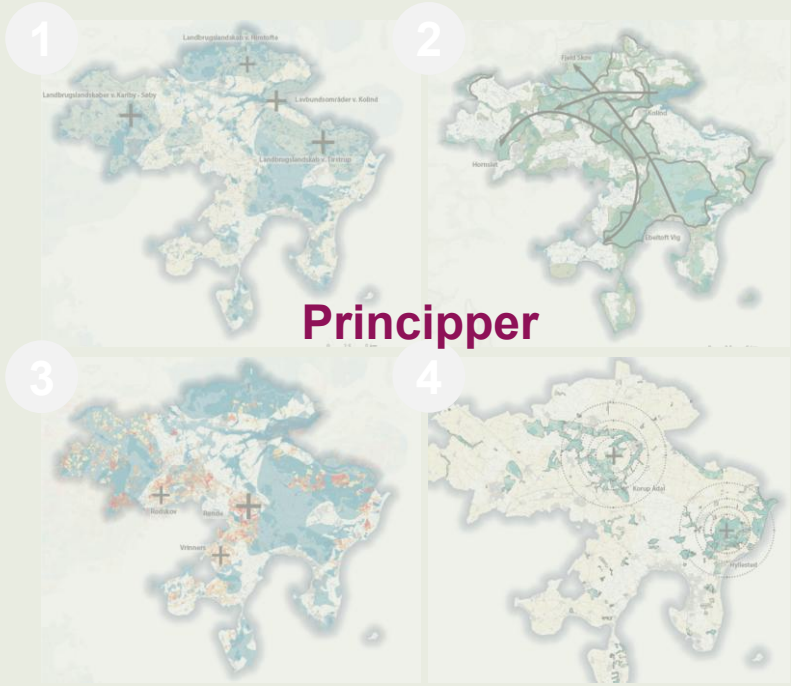
Hvor må der ske en ændring eller udvikling af arealanvendelsen for at tilgodese bestemte arealinteresser?

Øvelse 2

Hvad er vigtigt for jer i forhold til den fremtidige arealanvendelse i Syddjurs Kommune?

Fælles opsamling

Den videre proces

Direktør for Udvikling og Kultur Luise Pape Rydahl

Den videre proces

